

Sportherdenking Olympisch Stadion

Anneke van Zanen-Nieberg

4 mei 2025

(Uitgesproken tekst geldt)

80 jaar vrijheid – het klinkt als een luxe...

En dat IS het ook, zelfs anno 2025.

Voor ons is het zo gewoon, maar voor velen lijkt de vrijheid verder weg dan ooit.... Ook voor sporters en onze collega's van de Nationale Olympische Comité's in vele landen.

Natuurlijk denken we dan direct aan het geweld dat ook bij ons dagelijks in het nieuws is en de landen die daarbij betrokken zijn: Oekraïne en Rusland, Palestina en Israël.

Los van aan welke kant je staat; in al die landen worden mensen direct en hard geraakt door de gevolgen van oorlog, bezetting, gijzeling....

Hoe verhoudt je je als sportorganisatie? En – krijg je überhaupt de vrijheid OM je te verhouden tot de situatie in je land?

Sport krijgt soms noodgedwongen een heel andere rol en betekenis.... Bijvoorbeeld om te helpen bij traumaverwerking.

Zo bracht het Israelisch Olympisch Comité de Olympiers en Paralympiërs met de jeugd samen om elkaar te inspireren...om even afstand te nemen van de dagelijkse werkelijkheid.

Tegelijkertijd organiseerde de Palestijnse Aikido Federatie een bijeenkomst in een vluchtelingenkamp in Nablus, onder het motto 'Palestijnse Hoop'.

En gevluchte kinderen in Jenin waren welkom op een sportdag van de Palestijnse Federatie 'Sport voor allen'. Een dag om – zoals de Federatie het omschrijft – 'kinderen psychologisch te ondersteunen en de de effecten van ontheemding te verzachten, door onder andere teamspel en interactie'.

Het Palestijnse NOC ondertussen, telt.... de gevallen sporters.

Hun officiële teller staat op – ik citeer – ONGEVEER 400 sporters, waarvan 245 voetballers.

In Oekraïne ondertussen, verdeelt het Nationaal Olympisch Comité geld uit een speciaal fonds om onder andere atleten, coaches en hun families te evacueren uit gevaarlijke gebieden en elders een onderkomen voor hen te zoeken.

Het mag duidelijk zijn: sport en politiek ZIJN niet te scheiden....

Juist dan moet de sport vasthouden – ook onder de moeilijkste omstandigheden – aan die verbindende factor, dwars door oorlogen en geweld heen: de olympische waarden: respect - excelleren- vriendschap.

Zo hebben de onafhankelijke Olympische Comité's van bijvoorbeeld Israël en Palestina nog altijd contact....dat is niet altijd eenvoudig, gaat niet zonder emoties, maar ze respecteren elkaars bestaansrecht en proberen, ondanks de politiek ogenschijnlijk onoverkomelijke verschillen, bruggen te slaan tussen hun organisaties en de sporters die zij representeren, alles gebaseerd op die gedeelde olympische waarden.

Dat vereist moed, moed van beide kanten.

De vraag is natuurlijk: hoe lang is zoiets vol te houden voor een organisatie?

Én de doden tellen, programma's bedenken voor traumaverwerking, sporters evacueren.... Én tegelijk de sport centraal blijven stellen om te excelleren op het speelveld.....

Zij beantwoorden de eerdere vraag niet, zij houden gewoon vol, zij houden vast aan de olympische waarden...en dat dwingt bij mij respect en bewondering af...

Aan ons – in het vrije deel van de wereld – de taak om ons blijvend in te zetten voor de verbindende kracht van sport en voor het uitdragen van de Olympische waarden: respect-excelleren-vriendschap.

Want daar staat Olympisme voor, ik citeer:

‘Olympisme stelt sport in dienst van een evenwichtige ontwikkeling van mensen. Op die manier hoopt het bij te dragen aan een vreedzame wereld, waarin menselijke waardigheid voorop staat’

Hoe moeilijk het ook is om dat praktisch handen en voeten te geven, zeker in een complexe en vaak gepolariseerde samenleving/wereld – we moeten ons daar aan vasthouden en naar gedragen.

Wij immers verkeren in de luxe positie dat we ons in vrijheid kunnen uitspreken. En die vrijheid is een kostbaar goed !

Laten we ons daarvan bewust zijn, en laten we die positie blijven inzetten voor een vreedzame wereld. Want als wij het niet doen....wie dan ?